Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY *УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК*

VOL.CV. № 52 WEDNESDAY, MARCH 18 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 –ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1998 р. Ч. 52 РІК CV

ПРЕЗИДЕНТ НЕЗАДОВОЛЕНИЙ УРЯДОМ

Київ (УНІАР). — 13-го березня під час зустрічі з представниками Українського Союзу Промисловців і Підприємців Президент Леонід Кучма піддав різкій критиці стан справ, що склався в системі розрахунків в державі.

„Платіжна криза загострюється, а Уряд, зокрема, його економічний блок, не вживає адекватних дієвих заходів на її подолання", — сказав голова держави.

Л. Кучма дав керівникам економічного бльоку низку доручень, спрямованих на вирішення як загальних проблем, так і конкретних питань безпосередньо на місцях.

Соціяльно-економічну ситуацію в Україні, стан справ, який склався у її кредитно-фінансовій та банківській системах, прокоментували під час зустрічі керівники міністерств, президент УСПП Анатолій Кінах і директори ряду промислових підприємств. Хоча їм вдається зберігати певну стабілізацію на макрорівні, але на рівні, який стосується безпосередньо виробництва, продовжують тиснути високі податки, накопичені роками борги. Даються взнаки і різного роду бюрократичні перепони.

Є. Марчук радить запровадити сильну владу

Львів. — Лідер Соціял-Демократичної Партії України Євген Марчук заявив під час зустрічі з виборцями Львівщини, що на перехідному етапі Україна потребує „сильної і навіть жорстокої влади", повідомила 16-го березня УНІАР.

Колишній керівник Служби Безпеки України і колишній прем'єр підкреслив, що мова йде не про військову диктатуру чи надзвичайний стан. Хоча останній, за його словами, необхідно ввести в виконавчих структурах. „Сильна влада, — пояснив Є. Марчук, — в першу чергу повинна користуватися підтримкою і розумінням своїх громадян". Він висловив жаль з приводу того, що на сьогодні в Україні „немає механізмів самоочищення влади, народної контролі над її діяльністю".

Як відомо, Є. Марчук був звільнений з посту прем'єра у травні 1996 року. Президент звинувачував його в тому, що він занадто сильно популяризував свою особу і не приділяв достатньої уваги економіці. Є. Марчук вже заявив про свій намір кандидувати на Президента у 1999 році.

Норвегія і Росія почали дипломатичну війну

Ослько, Норвегія. — Минулого тижня норвезький уряд проголосив персонами нон-грата п'ятьох російських дипломатів. На пресовій конференції з цього приводу міністер закордонних справ Норвегії Кнут Волєбек повідомив, що „діяльність російських дипломатів не відповідала їхньому статусові і велася на шкоду нашим національним інтересам".

Того ж дня прем'єр-міністер країни Гієль Магне Бунневік заявив, що відкладає свою офіційну візиту до Росії, призначену на 17-го березня. Він сказав, що „шпигунство збоку Росії унеможливило візиту до Москви і є свідченням того що російська демократія ще не стала дійсною".

Міністер юстиції Авд Інгер Авре розповів, що „норвезька поліція стежила за російськими дипломатами-шпигунами декілька років, аж до того часу, коли стало доцільним вигнати їх з країни".

Російська сторона, як годиться в таких випадках, зробила „великі очі", висловивши здивування з нібито „безпідставного" рішення норвезької влади. Керівник центру громадських зв'язків Федеральної служби безпеки Росії Олександр Здановіч сказав у розмові з журналістами, що „розгорнута в Норвегії кампанія шпигуноманії приховує внутрішні норвезькі ідеологічні і політичні цілі".

Шістьох іракців депортують

Лос Анжелес. — Шестеро іракців, котрі співпрацювали з Сі-Ай-Ей у підготові змови проти Саддама Гуссейна і отримали політичний притулок у ЗСА, тепер будуть депортовані з країни на тій підставі, що вони „є загрозою для безпеки З'єднаних Стейтів". Таке рішення прийняла в Лос Анжелесі федеральна суддя з імміграційних справ Д. Сітгрейвз. Як повідомила газета „Ню Йорк Таймс","ця постанова суду є настільки таємною, що навіть адвокати не можуть з нею ознайомитися". Тим не менше зовсім очевидно, що Вашінґтонові досить тяжко розпізнавати друзів і ворогів в іракській опозиції.

Тепер уся шістка буде вислана до Іраку, де їй загрожує кара смерти. Такий розвиток подій, вважають правники, зовсім можливий, якщо керівникові Департаменту юстиції ЗСА Дженет Ріно не вдасться знайти іншу країну, котра би погодилася прийняти депортованих. Справа про висилку іракців базується головним чином на таємних свідченнях агентів ФБІ.

Влада ЗСА не зголошує конкретних звинувачень на адресу депортованих. А ті, в свою чергу, кажуть, що стали жертвами інтриг, які панують в розірваній незгодами іракській опозиції. За чиїмось неправдивим доносом, стверджують шестеро іракців, їх пора-

(Закінчення на стор. 3)

„Зелений Світ" відмежувався від Партії Зелених

Київ. — Українська Екологічна Асоціяція „Зелений Світ" відмежувалася від Партії Зелених України, заявивши, що остання користується підтримкою влади і не є незалежною організацією, повідомила 15-го березня УНІАР.

Нещодавні опитування свідчать, що ПЗУ стає потужною політичною силою. Згідно з дослідженням фонду „Демократичні Ініціятиви" і групи „Соціс-Ґеллуп", вона тепер випередила навіть Рух, зайнявши друге місце після Комуністичної Партії України.

„ПЗУ не є зеленішою від інших політичних партій, — заявили представники „Зеленого Світу" у своїй заяві. — Натомість керівники її мають просто феноменальну здатність пристосовуватись до будь-якої тріщинки на тілі суспільства".

Асоціяція зазначує, що „найбідніша" партія, як нещодавно назвав ПЗУ її лідер Віталій Кононов, користується найдорожчими рекламовими засобами. „Ознайомлення з партійним списком ПЗУ дещо прояснює: дві третини її становлять представники банкових, фінансових та бизнесових структур, — сказано в заяві. — Представлені, зокрема, організації, що інтенсивно забруднюють довкілля, займаючись нафтоперобкою та торгівлею нафтопродуктами".

Через співзвучність назв цю партію нерідко ототожнюють з громадськими екологічними організаціями, такими як „Зелений Світ". Автори заяви пишуть, що свого часу „Зелений Світ" дійсно допоміг утворенню ПЗУ, але „дитятко почало душити матір".

„Вже чотири роки ми потерпаємо від втручання політиканів з ПЗУ у справи ЗС, хоча таке втручання заборонено законом, — сказано в заяві. — Члени керівництва ПЗУ, що одночасно входили до складу керівництва Української Екологічної Асоціяції 'Зелений Світ', восени 1994 року зробили протиstatутний заколот. Вони захопили печатку і приміщення 'Зеленого Світу'".

На думку авторів заяви, наявність у списку ПЗУ прізвища В. Ткачука, помічника голови Адміністрації Президента, „переконує в тому, що ПЗУ не діє сама по собі, а за підтримкою влади".

В заяві також повідомлено про заплановано на 18-го березня розгляд скарги керівництва „Зеленого Світу" на Центральну виборчу комісію в Печерському суді Києва. Приводом стала відписка ЦВК на повідомлення від „Зеленого Світу", що „у двох осіб в партійному списку ПЗУ — Самойленка Ю.І. за ч. 5 та Ян-ковського В.Л. за ч. 32 — зазначені громадські пости в 'Зеленому Світі', на які вони ніколи не обиралися".

„Зелений Світ" заявив, що є юридично незалежною громадською організацією. „Ми цінуємо свою незалежність і будемо її відстоювати, — сказано в заяві. — Разом з тим ми готові до співпраці з конкретних екологічних питань з усіма громадськими організаціями, політичними партіями, органами місцевого самоврядування та державними структурами".

П. Лазаренка викликають до прокуратури

Київ (УНІАР). — За повідомленням Генеральної прокуратури України, тепер розслідується кілька кримінальних справ про розкрадання державного майна у особливо великих розмірах, зловживання владою урядовими особами, керівниками агрофірми „Наукова" з Дніпропетровщини, промислово-фінансової корпорації „Єдині енергетичні системи".

Згідно з інформацією пресової служби Генеральної прокуратури, у цих справах слідчі неодноразово викликали для подання свідчень народного депутата України Павла Лазаренка. Однак він виклики ігнорував і лише після оприлюднення через засоби масової інформації вимоги про необхідність з'явитися до прокуратури прибув до слідчого.

П. Лазаренко тоді заявив, що в майбутньому з'являтиметься на виклики без затримки, але знову ухиляється від подання свідчень у згаданих справах. Тому пресова служба Генеральної Прокуратури знову через засоби масової інформації нагадала П. Лазаренкові про необхідність з'явитися 17-го березня цього року до слідчого для сприяння в розслідуванні важливих справ.

С. Головатий захищає право киян на обрання посадника

Київ (УНІАР). — Президент Української Правничої Фундації Сергій Головатий скерував звернення до генерального секретаря Ради Европи Даніеля Таршиса, де виклав ситуацію навколо виборів міського голови у Києві.

„Сьогодні можна констатувати, — сказано у зверненні, — що права територіяльної громади столиці України, гарантовані Конституцією України, законом про місцеве самоврядування та Европейською хартією місцевого самоврядування, перебувають під серйозною загрозою. Окремі центральні та регіональні державні органи, всупереч діючому законодавству, здійснюють спробу зірвати вибори міського голови у Києві". В цьому С. Головатий звинуватив Міністерство Юстиції України, Центральну виборчу комісію та прокурора Києва.

Тривожним назвав С. Головатий є той факт, що вказані вище органи перевищують уповноваження, а з боку Президента немає адекватного реагування. Це, на думку Головатого, „свідчить про особистий політичний інтерес Президента України та його оточення позбавити киян їхніх прав на самоврядування, гарантованих Конституцією та законами України і Европейською хартією місцевого самоврядування".

Як сказано у зверненні, „ситуація довкола виборів міського голови в Києві — це тільки частина того, що відбувається в Україні в рамках загальнонаціональної виборчої кампанії".

Президент Української правничої фундації скаржиться на політичну цензуру і репресії щодо газет, які критикують внутрішню і зовнішню політику Леоніда Кучми (справи навколо газет "Правда Украины" та "Всеукраинские Ведомости")і на те, що політичні розрахунки з опонентами здійснюються за допомогою податкових служб, підпорядкованих Президентові.

„Сподіваюсь, що Рада Европи в цей відповідальний період розвитку України сприятиме відстоюванню громадянами України своїх прав, гарантованих їм як Конституцією України, так і загально-европейськими документами, учасником яких є Україна. Вважаю, що доцільною була б участь спостерігачів від Ради Европи як у парляментарних виборах в Україні, так і у виборах міського голови в Києві", — наголосив у своєму зверненні Сергій Головатий.

ВАЖЛИВІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО ДОГОВОРУ

КИЇВ. — "Ми сьогодні розуміємо, що підписання економічного договору є дуже важливим кроком у відносинах між Росією і Україною", — заявив народний депутат України Володимир Щербань, коментуючи підписання економічного договору. За його словами, це дасть можливість дійсно відновити ринки збуту для української продукції. "Сьогодні треба розуміти, що Україна є боржником Росії, а не Росія — боржником України, тому це вигідно саме для України" — вважає депутат Верховної Ради.

Закликають молодь голосувати

Київ (УНІАР). — Виступаючи на відкритті третього з'їзду молодечого об'єднання „Демократичні перетворення", голова цієї організації Олександер Гонтарук заявив, що найактивнішою і найдемократичнішою в Україні є молодь і закликав її взяти участь у парляментарних виборах 29-го березня.

„Голосуючи за окремого кандидата — ми голосуємо за систему в цілому", — сказав він. У своїй доповіді О. Гонтарук підбив підсумки діяльності „Демократичних перетворень" за минулий рік. Головними недоліками він назвав відсутність контакту між осередками та інформаційний вакуум.

За його словами, наприкінці квітня його молодече об'єднання разом з Міністерством Оборони планує провести семінар в Донецькій області, на якому розглядатиметься питання служби молоді в збройних силах.

Тетяна Іваненко, начальник відділу щодо праці з молодечими організаціями при Міністерстві у Справах Сім'ї та Молоді, повідомила, що міністерство тепер займається здійсненням загальнодержавної програми „Молодь і вибори", випрацюваної з метою включення молоді у вибори.

„Я хочу, щоб ви зрозуміли, від того як молодь буде брати участь у виборах, буде залежати її майбутнє", — сказала вона.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ОБГОВОРЕНО ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма зустрівся з ректором Національного Університету ім. Тараса Шевченка академіком Віктором Скопенком. Під час зустрічі обговорено проблеми вищої школи, зокрема стан формування мережі приватних вищих навчальних закладів, ретельніший підхід до їх створення. В. Скопенко висловився за надання максимальної самостійности вищим навчальним закладам зі збереженням певної контролі з боку держави, а також створення умов для проведення на їхній базі наукових досліджень. Президент дав відповідні доручення Кабінетові Міністрів України.

ЧОРНОБИЛЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

КИЇВ. — Тут розпочалося засідання Чорнобильського міжнародного координаційного комітету, створеного всім роком тому міжнародною федерацією "Товариство червоного хреста і червоного півмісяця". З 1992 року в Росії, Бєларусі та Україні здійснюється міжнародну "Чорнобильську програму" Червоного хреста. В рамках програми за допомогою пересувних діягностичних ляборатерій обстежено мешканців радіяційно забруднених територій. Цього року плянується обстежити 90,000 осіб. На засіданні, в праці якого взяли участь представники національних комітетів Червоного хреста, амбасад ряду країн, Світової організації охорони здоров'я, Европейського союзу, ООН та інших міжнародних організацій, наголошено на важливості продовження цієї програми протягом кількох найближчих років. Ухвалено звернення до країн-донорів з проханням підтримати її фінансування.

"МИСТЕЦТВО НА ЗАХИСТ ДІТЕЙ"

КИЇВ. — "Мистецтво на захист дітей", — під такою назвою 14-го березня відкрилася виставка творів вихованців будинків-інтернатів для дітей з психічними та фізичними вадами. Присвячену цій події пресову конференцію провели художники Олена Абессинова та Аліса Забой, які ініціювали проведення виставки і представляють свої твори поряд з працями дітей. Вихованці будинків-інтернатів у час праці виставки виступлять із концертами художньої самодіяльности. "Ми хочемо подарувати надію цим дітям, аби вони відчули себе потрібними суспільству", — зауважила О. Абессинова. На пресовій конференції мова також йшла про проєкт комп'ютерного зв'язку, з допомогою якого діти-інваліди могли б спілкуватись, навчатися, а також самореалізуватися.

ЦВК НАКАЗАЛА ОРГАНАМ ВЛАДИ СПРИЯТИ ВИБОРЧИМ КОМІСІЯМ

Київ (УНІАР). — Органи виконавчої влади і місцевого самоврядування мають надати потрібну невідкладну допомогу виборчим комісіям щодо здійснення ними своїх уповноважень у повному обсязі, створивши належні умови для їхньої праці та усунення наявних недоліків. Таке рішення ухвалила Центральна виборча комісія на засіданні, що відбулося з участю представників центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. На час проведення виборів Міністерство Енергетики не обмежуватиме подавання електроенергії, повідомив у ЦВК заступник міністра енергетики Володимир Дарчук.

ПРОГРАМА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко на засіданні Кабінету Міністрів оголосив про намір Уряду ліквідувати Державний комітет нафтової та газової промисловости й створити на його базі державну акціонерну компанію "Нафтогаз України". Розгляд питання про газові борги відбувся у закритому для журналістів режимі. Прем'єр різко скритикував голову цього комітету Михайла Ковалка за безконтрольне зростання боргів за ґаз. М. Ковалко разом із своїми заступниками покинули засідання. Кілька підрозділів новоствореної акціонерної компанії "Нафтогаз України" займатимуться видобуванням, транспортуванням та продажем ґазу. Очікується, що створення компанії обмежить практику надання державних гарантій на постачання російського ґазу. В. Пустовойтенко заявив також про намір створити міністерство паливно-енергетичного комплексу. Воно має об'єднати Міністерства Вугільної Промисловости, Міністерство Енергетики та комітети енергетичної галузі. На засіданні Кабінету Міністрів також обговорено проєкт державної програми економічного і соціяльного розвитку країни на 1998 рік. Прем'єр-міністер зажадав створення чіткої системи виплати заборгованих зарплатень, пенсій, стипендій з обґрунтуванням джерел фінансування.

У СВІТІ

В ІНДІЇ ОБРАНО СОНЮ ҐАНДІ, вдову по замордованому Раджівові Ґанді, головою Індійської конґресової партії, всупереч тим індійцям, які уважали, що Соня, яка є італійського роду, не може виконувати так відповідального завдання. Але її вибір щераз доказав, що династія родини Ґанді далі веде перед в політичному житті Індії так, як це було від п'ятдесяти років. Соні Ґанді запропонували це нелегке політичне завдання день після убивства її мужа, тобто 21-го травня 1991 року, але тоді вона відкинула пропозицію, з уваги на небезпеку, яка грозить в такому випадку її родині. З її вибором родина Ґанді дальше панує в Індії, незалежно від боротьби за владу інших політичних партій.

З ПРИВОДУ ДОВГОТРИВАЛОЇ посухи в Ґані, економічний стан країни дуже підупав, зокрема в продукції молока та виробництвах, які залежні від ужитку електричного струму. Про це інформує преса напередодні відвідин президента Билла Клінтона, який має відвідати цю африканську країну 23-го березня цього року.

ЯК ІНФОРМУЮТЬ АРХЕОЛОГИ і західні дослідники, з Іраку зникають систематично найбільші скарби історії з музеїв та святинь. Злодії появляються добре вивінувані в зброю та знаряддя, систематично плюндрують музеї і святині з найцінніших знахідок і перевозять їх без найменшого спротиву міських чинників до інших країн. Нікому не відомо чи ця „історична мафія" працює при помочі урядових чинників Іраку, чи самовільно, але одне певне, що все це відбувається повільно і при допомозі величезних грошових засобів.

В АМЕРИЦІ

НАЙПРАВДОПОДІБНІШЕ ВІД ЧЕРВНЯ працедавці зможуть звільнити від податку 65 долярів місячно з платень кожного працівника, котрий призначить ці фонди на оплачення дойзду до праці засобами публічної транспортації. Таку можливість дає постанова Сенату ЗСА про поліпшення якости автострад і публічного транспорту продовж найближчих шістьох років. Постанова передбачає найбільші в історії засоби на публічні роботи — 171 блн. дол. на поліпшення автострад у цілому краю, 41,3 блн. дол. на розвиток системи публічного транспорту і 2 блн. дол. на змічнення їх безпечности. Незабаром Палата Репрезентатів у Конґресі голосуватиме над аналогічною постановою. Конґресмени хочуть переслати її Президентові ЗСА до підпису ще перед 1-им травня.

СЕНАТ ЗСА УХВАЛИВ одноголосно резолюцію, яка закликає поставити президента Іраку Саддама Гуссейна до відповідальности перед міжнародним трибуналом у Гаазі, звинувативши його у воєнних злочинах. Резолюція, котра не є зобов'язуючою, але висловлює думку Сенату з цього питання, закликає Президента Билла Клінтона, щоб він при допомозі ООН почав працю з метою скликання міжнародного трибуналу, подібного до утворених після Другої світової війни чи останньо щодо Боснії та Руанди, щоб засудити іракського керівника. Резолюцію прийнято всіма 93 голосами присутніх сенаторів. Сім сенаторів не брали участи в голосуванні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Новий журнал у Києві

Цією редакційною статтею „Свобода“ вітає видавців і авторів нового київського журналу „Критика“, перше число якого побачило світ у лютому цього року. Це досить помітна у громадсько-культурному та загальнополітичному сенсі подія.

Наша газета постійно наголошує на важливості розвитку української суспільно-політичної думки через розвиток незалежної національно-патріотичної преси та її інтелектуалізацію. Навіть одне добре видання, журнал чи газета, що здатне згуртувати довкола себе мислячих, знаючих і цілеспрямованих людей, важить, може, більше, ніж десять кволих партійок.

„Критика“, судячи з першого числа, закроєна якраз на впливове видання, публікації якого своєю глибокою арґументацією і бездоганною літературною формою допомагають пояснити складні процеси українського суспільного буття. Таким поясненням є рецензії на книжки, які, з одного боку, викликали в Україні суперечливі, нерідко цілком протилежні думки, а з другого — стимулювали думання серед інтеліґенції та читацького загалу.

Одна з рецензій, під заголовком „Політика як риторика“, пера Тараса Кузя і Геннадія Гамалія, кидає світло на дві дуже контроверсійні книжки — Володимира Гриньова — „Нова Україна: якою я її бачу“ і Дмитра Видріна та Дмитра Табачника — „Україна на порозі XXI століття. Політичний аспект“.

Точно і об'єктивно аналізуючи першу, автори рецензії дають до зрозуміння, що В. Гриньов належить до російськомовної інтеліґенції, яка сьогодні в Україні „переживає глибоку кризу традиційної культурної ідентичности. З одного боку, вона не готова утотожнити себе з українською культурою — почасти через погане знання цієї культури, почасти — через традиційну імперську упередженість до всіх тубільних культур і мов як менш розвинених, „бідних“, „відірваних“ від світової цивілізації. А з іншого боку, вона не готова визнати свій діяспорний статус, як, скажімо, визнала його російська інтеліґенція у Прибалтиці, Грузії чи Ізраїлі“.

Рецензенти ясно вказують на спричинену російським великодержавним шовінізмом національну невизрілість сходу і півдня України, — як пише В. Гриньов, „більшости народу“: „Цей етнічний субстрат, що не має чіткої національної ідентичности („одєсіти“, „кієвлянє“, „донбасци“ — так найчастіше вони себе визначають) є типовим продуктом середньовіччя, не таким уже, зрештою, анахронічним, беручи до уваги напівфевдальний характер наших колгоспів і всього соціялізму загалом“.

І далі рецензенти роблять знаменитий за ідейно-політичним значеням висновок: „Східньоукраїнський етнічний субстрат у принципі може стати якою завгодно нацією — російською, совєтською, есендівською, донецько-криворізькою, — але незаперечним є те, що якоюсь нацією йому таки доведеться ставати, бо сучасний світ є світом націй (і націоналізмів — різного ґатунку), тож перебувати вічно в донаціональному стані навряд чи комусь вдасться“.

Аналіза книжки Д. Видріна і Д. Табачника допомагає нам зрозуміти, які тенденції і сили вели до створення „ідеології кучмізму“, яка не мала успіху, оскільки наміром її ініціяторів було звернути Президента Кучму зі шляху відродження української нації. „Прагматичний Кучма,— пишуть рецензенти,— досить швидко відчув, що бути водночас антикомуністом і антинаціоналістом в українських умовах — неприпустима розкіш, забавляння з якою може легко його позбавити двох найпотужніших важелів соціяльної мобілізації. Відтак він помітно відступив від тої ідеології, яка принесла йому перемогу на виборах...а зрештою відмовився від послуг декотрих ідеологів“.

Журнал „Критика“ вже першим своїм числом дає підстави сподіватися, що українська читацька авдиторія дістала з цим виданням сильний поштовх до осягнення, а значить і до практичного розв'язання сучасних українських проблем.

До редакційної колегії журналу, крім авторів з України, входять також представники української західньої діяспори, наприклад професор з Гарварду Григорій Грабович.

Анатоль Камінський

ПИТАННЯ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКИХ ВІДНОСИН

В міжнародних взаєминах партнерство базується на спільних інтересах. Вирішальним при цьому є, однак, не лише сама об'єктивність спільних інтересів, але й їхнє суб'єктивне усвідомлення і визнання збоку даних партнерів, як результат взаємопогодження окремих національних інтересів.

Вплив на суспільну свідомість

Чим глибше розуміння цих спільних інтересів у вищих ешелонах влади і основний масі суспільства, тим міцніше та триваліше саме партнерство. Тоді воно виявляється не лише в актуальній практичній політиці, а й співформує і утверджує відповідне політичне мислення, тобто політичну свідомість і психологію народу, яка в контексті цілісної політичної культури даної нації творить той чи той її зовнішньо-політичний світогляд. І якраз його слід брати до уваги при аналізі правдивості і щирості (в антимакіявелівському сенсі) самої мотивації партнерів, оскільки від нього у великій мірі залежить перспективність цього партнерства в процесі нормалізації стосунків між даними державами взагалі.

Тому кожний важливий договір, що його завданням є творити базу для партнерських стосунків, слід розглядати не лише в площині тексту поодиноких статтей та параграфів, але теж в аспекті зовнішньо-політичного світогляду. Це, самозрозуміло, стосується українсько-російського договору про дружбу, співробітництво та партнерство, що його в січні ц. р. ратифікувала Верховна Рада України великою більшістю голосів. В даному випадку ратифікація, як вияв зовнішньо-політичного світогляду основної маси суспільства, виразно задемонструвала позитивне ставлення до нормалізації стосунків між обома державами.

Що заважає розвиткові партнерства?

Незалежно від того, наскільки дійсно партнерську рівноправність зафіксовано у цьому документі. Але це вже окрема справа. До речі, коли пишуться ці рядки, російська Державна дума ще далі зволікає із ратифікацією і вичікує, очевидно, на висліди парляментарних виборів 29-го березня в Україні, надіючись на відповідні успіхи проросійських сил...

Тепер йдеться нам, однак, не про ті чи інші виверти російського парляменту чи російської дипломатії, а про більш глибинні елементи великодержавного імперіялізму, шовінізму і традиційного месіянізму, заякорені у свідомості та психології російського суспільства, які, на жаль, аж ніяк не сприяють розвиткові партнерства і нормалізації відносин між нашими народами. Навпаки, якраз вони є головними перешкодами на шляху до дійсної нормалізації, а тому на них не можна закривати очей. Їх „печаттю" позначене політичне мислення і поступування росіян в загальному, як і в конкретних випадках, як от хоча б у справі Криму, Чорноморської фльоти і т. п. Мабуть, не випадково серед сучасних російських політичних мислителів немає постатей маштабу Г. Федотова, що писав про „імперську свідомість росіян, яка живилися не так інтересами держави — ще менше народу, — як жадобою влади: патосом нерівності, радістю приниження, насильства над слабшими..." І коли „російська література була совістю світу, держава була страховищем для свободи народів". І тому, на його думку, „втрата імперії буде моральним очищенням, звільненням російської культури від страшного тягару, який спотворює її духове обличчя". Додамо від себе — який спотворює в неменшій мірі її політичне обличчя.

Немає теж в російському суспільстві політичних мислителів та діячів маштабу Г. Алексінського, який вимагав від своїх земляків сприяти усамостійненню України. Прихильні українцям заяви А. Сахарова, чи пізніше Єлєни Боннер, Юрія Афанасьєва, Сергія Ковальова та ще деяких, на жаль, не зробили політичної погоди в Росії. Натомість збільшується кількість прикладів негативного, шовіністично-імперського ставлення до незалежної української держави.

Яскравий приклад шовінізму

У минулому році в Москві побачила світ книжка О. Дугіна „Основи геополітики. Геополітичне майбутнє Росії", яку вживається як підручник на катедрі стратегії військової академії Генерального штабу Російської Федерації. Читаємо в ній, що „Україна як держава не має жодного геополітичного сенсу", бо „Україна як самостійна держава з якимось територіяльними амбіціями, представляє собою величезну небезпеку для всієї Евразії і, без вирішення української проблеми, є безглуздим говорити про континентальну геополітику". Ба більше, на думку цього російського „геополітика", „існування України в нинішніх кордонах і з нинішнім статусом 'суверенної держави' тотожне нанесенню удару геополітичній безпеці Росії, рівнозначне вторгненню на її територію". А тому „дальше існування унітарної України недопустиме".

„Розв'язка", що її „концепує" О. Дугін, наступна: „Ця територія повинна бути поділена на декілька поясів, які відповідали б гамі геополітичних і етнокультурних реальностей", а тому „Москва повинна активно включитись в перебудову українського простору за єдиним політичним і суттєвим геополітичним моделем..."

Як кажуть, коментарі зайві. На маргінесі згадаємо слова президента Єльцина з 1992 року, коли в одному із його інтерв'ю для тижневика „Аргументи і Факти" він заявив так про українсько-російські відносини в контексті СНД: „Це була єдина можливість залучити Україну в орбіту якихось союзницьких відносин..., а значить трохи остудити запал наших військових і націонал-патріотів, які погрожували нам новим путчем, пов'язаним з виходом України".

У всякому разі, такі „шедеври", як книжка Дугіна, напевно не сприять „осудженню запалу військових і націонал-патріотів" Росії, незалежно від того, що сам Єльцин, надіємось, все ще здає собі справу із загрози такого „запалу" для самої Російської Федерації.

До речі, коли під час зустрічі української депутатської групи із російською в листопаді 1997 року в Москві народний депутат Богдан Горинь порушив питання про книжку Дуґіна, голова російської депутатської групи міжпарляментарних зв'язків з Україною Світлана Горячева, за його словами, „дещо роздратовано кинула репліку: 'Давайте говорити предметно і не висувати вимог...', а російський депутат Микола Столяров, який є членом комісії Думи з міжнародних питань, „висловив думку, що це позитивний факт, що є такий підручник... у нас кілька посібників з геополітики. Нехай студенти читають, вивчають, у цьому нема нічого поганого".

Отже, наскільки в процесі нормалізації стосунків між Україною і Росією можна ставити на настрої і погляди російського політикуму і суспільства, як позитивний фактор, у співформуванні цих відносин? І тому тим більше треба впливати з нашого боку на ці настрої та ціле зовнішньо-політичне мислення і концептування росіян. Наші зусилля мусять іти по всіх лініях — урядових, парляментарних, партійно-політичних, громадських, наукових, культурних і т. д. Окрема роля у цьому припадає теж нашій східній діяспорі, яка живе на території Російської Федерації. Всі ці намагання мусять переконати росіян, що, як писав Г. Федотов, „для самої Росії примусове продовження імперського буття означало б втрату надії на її власну свободу".

Визволити з омани російську молодь

Особливу увагу слід звертати на російську молодь, бо, як писав у свій час Микола Хвильовий, „розбити російський месіанізм — це значить ...звільнити московську молодь від вікових забобонів великодержавности". В 1993 році молодий московський політичний науковець А. Плотіцин висловив думку, що Україна мусить залишитися ядерною державою, бо тільки це, на його думку, забезпечить мир і змусить Москву відмовитися від параноїдальної ідеї нового „збирання земель" і взятися нарешті до мирного будівництва.

Україна залишилася насьогодні без ядерної зброї, але в Росії живе покоління Плотіциних, що на них в першу чергу лежить обов'язок і завдання оздоровити російське суспільство від параноїдальних концепцій шовінізму та імперіялізму, без того, щоб для цього були потрібні ядерні чи інші ракети по одному чи другому боці.

(Закінчення на стор. 3)

Олена Несіна

СПУ потребує реформ

Під таким заголовком написав статтю Віталій Карпенко у недавно виданій ним книжці (Київ, 1997 р.) під назвою „Як повернути манкурту пам'ять".

Віталій Карпенко є кандидатом філологічних наук, доцентом журналістики Київського Університету і членом Спілки Письменників України. Від 1985 року є головним редактором газети „Вечірній Київ".

В своїй статті Карпенко твердить, що Спілку Українських Письменників потрібно зберегти як осередок творчості, каталізатор духовности і берегіню рідної мови. Це ні в кого сумніву не викликає, але вона нині переживає глибоку кризу. Однією з основних причин цієї кризи автор вважає суперечність між большевицьким задумом цієї структури і новою ситуацією в незалежній Україні.

Автор статті оповідає, що Спілка совєтських письменників, в яку входила і Спілка Письменників України, бере початок з першого Всесоюзного з'їзду письменників 1934 року. Ця спілка задумувалась як одна із опор і активних провідників большевицької ідеології. Партійний секретар Жданов висловився при відкритті з'їзду так: „Наша література сильна тим, що служить новій справі — справі соціялістичного будівництва". У привітаннях Сталінові визначалося те саме: „Ми хочемо створити мистецтво, яке б виховувало будівничих соціялізму".

Сьогодні, твердить Карпенко, живемо у своїй державі, а маємо за структурою і формою практично сталінсько-ждановську спілку, спілку, яка прислужує владі, спілку, яка жила на подачках влади, спілку, яка себе не уявляла інакше як у ролі владолиза.

Отже існує необхідність корінного реформування нашої творчої спілки. „Якщо цього не зробити сьогодні, завтра наша творча організація деградує повністю", — робить висновок автор.

Карпенко подає такі проєкти щодо напрямків реформування спілки:

Перше. Спілка письменників мусить стати економічно незалежною від влади, відмовитися від принизливих подачок і поступок від неї.

Друге. Спілка мусить подбати про нормальні соціяльні умови для своїх членів, для чого варто було б створити кредитову установу письменників для мобілізації фондів і надання членам спілки фінансової допомоги на життєві потреби. Виправдали себе кредитові спілки у ЗСА, Канаді і Австралії. Вони допомогли українським емігрантам вижити, поставили їх на ноги.

Третє. Спілка письменників має стати українською, як за формою, так і за змістом. В її основі наріжним каменем має бути утвердження, поширення, збереження чистоти української мови як основного інструменту і основного матеріялу у творчій праці. Щоб досягти цього треба добре попрацювати, відмовившись від зашкарублих стереотипів і позбутись рудиментів минулого.

Четверте. Слід подумати над структурою керівних органів спілки. Автор подає ще кілька думок і пропозицій щодо перетворення спілки в українську спілку за формою і змістом.

Здається, додати до Карпенкової статті треба пригадки про те, що співробітництво письменників з владою почалося не з організацією спілки письменників на з'їзді в 1934, а набагато раніше. Багато письменників (на жаль, статистики скільки і хто не має) підтримували колективізацію, розкуркулювання, репресії. Ті, що не хотіли цього робити, міняли свої професії йшли самі і посилали своїх дітей до шкіл вивчати технічні науки, які допомагали їм дістати корисну для їхніх матеріяльних потреб працю.

Як відомо, Сталін віддячився тим, які підтримували Уряд так, як він віддячився чекістам. Репресіями і розстрілами. Очевидно, було б корисно також для письменників почати досліди факторів, які сприяли тому, що здібна інтелектуальна частина суспільства не пішла за народом, а пішла за протинародною владою. Розуміння цих факторів допомогло б визначити напрямки реформування спілки.

Бронислава Скорупська

Роля української жінки в УПА

II

Після закінчення війни деякі учасниці УПА виїхали на еміґрацію: одні з рейдом УПА через Польщу — Чехо-Словаччину далі на Захід, інші приватними дорогами, а дехто разом із своїми відділами, приєдналися до Дивізії „Галичина" і з ними пізніше ділили долю в таборі полонених у Риміні, в Італії, а ще інші через різні обставини чи переконання залишилися у підпіллі, де продовжували боротьбу аж до 1954 року.

Про цих останніх ми на еміґрації майже нічого не знали. Адже ті, що мали з ними зв'язок, мусіли всі інформації тримати в тайні, щоб не пошкодити підпільникам та їхнім родинам в Україні.

Багато наших жінок загинуло у тій боротьбі в боях з НКВД чи спеціяльними відділами для ліквідації УПА. Тисячі були заарештовані. Їх мучили і засуджували на різні терміни, навіть на 25 років ув'язнення і 5 заслання. Арештували не лише самих підпільників, але і їхні родини. Сьогодні маємо чимало матеріялу про тих героїнь-мучениць. А тепер зупинимося конкретніше на тому, що ж саме робили жінки в УПА?

У відділах були різні ділянки: школили розвідувачів, пропаґандистів, зв'язкових, вчили, як вживати зброю, правила конспірації, а на дозвіллі дівчата займалися навіть освітньою роботою.

Тепер уже є відомості про багатьох вояків УПА — жінок. Їх були тисячі, і неможливо тут згадати про всіх.

Для ілюстрації подам інформації бодай про кількох з них.

Розповідала мені моя приятелька Ганна, як то вона, тоді ще молоденька вчителька, пройшовши курс пропаґанди, дістала завдання йти в село, зібрати селян і давати їм лекції з нашої історії, географії, і в той спосіб защеплювати в них патріотизм. Такі гутірки давали добрі наслідки: багато молоді приєднувалося до воюючої УПА, а ті, що лишалися вдома — давали для своїх оборонців велику поміч інформаційну, моральну та матеріяльну.

Село не тільки постачало для УПА харчі та частково одяг — жінки радо готували страви вдома і доставляли їх для поблизьких відділів. Часто їжу переносили діти — їм було безпечніше.

Дівчата-упістки часами бували на постої у селянських хатах, там друкували летючки, які місцеві мешканці розповсюджували. Зв'язкові діяли: між селами і командою відділів УПА, між окремими відділами та між відділами і Головною Командою. Для безпеки зв'язкові пересувалися вночі. Технічних приладів не було.

Ця сама Ганна розповідала ще такий епізод: командир післав її із завданням у село Х. Дана околиця була для неї незнайома, і вона спитала командира, як же знайти те село? Він сказав: „Іди в напрямку північного сходу приблизно одну годину, а тоді прислухайся, де гавкають собаки, туди й прямуй". Так на гавкіт псів, замість компаса, Ганна потрапила до потрібного їй села. Може, такі директиви звучать не зовсім серйозно, але це вказує на те, що навіть за найбільш несприятливих умов, але при бажанні й відданості справі — завдання можна виконати.

А ось: „Не діждетесь, кати, мене живою взяти!" Під таким заголовком написав свій спогад Олекса Чесюк. Був він надрукований у книзі спогадів колишнього леґіонера Михайла Каркоця-Вовка. Книга ця називається „Від Вороніжа до українського леґіону самооборони".

Ім'я героїні — Люба Вахів. Народилася Люба у селі Жидичин коло Луцька. Батьки Люби, як і люди всього села, були свідомими українцями. 15-літня Люба була ідейна дівчина, і її прийняли в ряди симпатиків ОУН. Всі доручені їй завдання, часто не під силу дорослому членові організації, Люба виконувала блискуче. 1939 рік — Західню Україну окупував Совєтський Союз. На Любу впала підозра, і НКВД її заарештувало. Допити вона витримала мужньо і, не маючи доказів її вини, Любу звільнили. Їй наказали стати доносчиком і нікому не говорити про їхню з нею бесіду.

Та за короткий час її знову арештували — за те, що вона не доносила. Цим разом її катували, погрожували розстрілом, але Люба нікого не зрадила. Їй знову запропонували „співпрацю" і вона знову погодилася, бо це була єдина надія вирватися з арешту і остерегти друзів.

1940 року більшовики вивозили на Сибір свідомих українських селян. Забрали вони і родину Стельмащуків із села Коршів. Їхня дочка Ганя була тоді в школі у Луцьку, і таким чином арешт її оминув. Незабаром вона знайшла дорогу у підпілля, де познайомилася з Любою. Вони стали подругами. Жили разом у криївках, які треба було часто міняти.

Часом була нагода затриматися на день-два в клуні. Порівнюючи з криївками, клуня була люксусом — в ній сухо і тепло. Був травень — червень 1941 року Люба, Ганя, Степовий, Пасічник, Петрик і Кушнір перебули один день і одну ніч в клуні. Тоді Степовий взяв із собою Кушніра і, відходячи на завдання, дав наказ Пасічникові довше в клуні не затримуватися, а перейти в село Лип'яни, до землянки. Пасічник наказ злегковажив — рішив затриматися у клуні ще один день і ніч. Щоб не марнувати часу, почав приробляти до цівки кольбу.

Сусід, брат господаря, завважив, що до клуні носять їжу. Він був симпатик комуністів, з братом не жив у згоді, і похвалився сусідці своїм відкриттям. Та розказала своїй сусідці, і невдовзі клуню оточили енкаведисти. Вони наказали всім вийти надвір. У відповідь з клуні вилетіла граната і рознесла двох енкаведистів. Підпільники мали зброю і досить набоїв. Бій тривав чотири години. Наші відчайдушно боронилися. Енкаведисти підпалили клуню і хату. В клуні витворилася нестерпна горяч. Хлопці вискочили надвір, продовжуючи бій. Ганя ранена, без перев'язки стікає кров'ю. Просить Любу її дострілити. Сама не може цього зробити, бо вистріляла всі набої. Клуня валиться, і Люба вискакує надвір, а Ганя гине у вогні. Ворожі кулі скосили Пасічника і Петрика. Люба також вистріляла всі набої, але підняла пістолет і йде на енкаведистів. Вони перестали стріляти і скомандувати: „Руки вгору!". Люба зрозуміла, що її хочуть взяти живою, і крикнула: „Не діждете, кати, мене живою взяти!", й побігла в догоряючу клуню.

(Продовження буде)

Шістьох...

(Закінчення зі стор. 1)

хували подвійними агентами, що працюють для спеціяльних служб Гуссейна.

За деякими даними Сі-Ай-Ей сьогодні розглядає нові пляни таємних операцій проти Багдаду. Однак після постанови іміграційної судді в Лос Анджелесі спеціяльним службам навряд чи вдасться переконати опозицію в Іраку, що Вашінгтон — її "надійний союзник".

Загальні збори Станиці і ОП УПС в Едмонтоні

Курінь ім. О. Теліги на джеморі в селі Невицькому у Карпатах.

Загальні збори, як і збори Осередку Праці УПС Пластової Станиці в Едмонтоні, пройшли ці. р. під кутом приготувань до відзначення свого золотого ювілею. В проводі станиці не зайшло істотних змін: він лишився той самий, на чолі з пл. сен. Радомиром Білашем, тільки що секретарем станиці вибрано д-ра Андрія Нагачевського. Ці збори відбулися в неділю, 8-го лютого ц. р. в Пластовому Домі. Що більше, Загальні збори, якими керувала Президія в складі: пл. сен. Еміліян Грох, предсідник, і пл. сен. Маркіян Лазурко, секретар, дали Станичній Старшині за 1997 рік під проводом Білаша абсолюторію з признанням. Бо й справді: йшла регулярна виховна праця в Гнізді Новаків „Лісове царство" під проводом пл. сен. Юрія Дитиняка, в 6-ому Курені юначок ім. Уляни Кравченко під проводом пл. сен. Люби Бойко-Бел і опікунки пл. сен. Галі Яровенко, в 13-ому Курені ім. Петра К. Сагайдачного під проводом пл. сен. Еміліяна Гроха; відбулися також табори: новацький „Наш чарівний світ" під командою пл. сен. Маріянни Саварин і юнацький „Варяги на воді" під командою зв'язкових пл. сен. Л. Бел і Е. Гроха.

Відбувалися гніздові і курінні сходини, були прогулька новацтва і юнацтва, базар, маскарада новацтва, юнацький вечір, вишкіл батьків-помічників, „Тиждень Пласту". Як завжди, „Тиждень" починався і закінчувався Службою Божою, цим разом в українській католицькій церкві св. Юрія та українській православній церкви св. Андрея, юнацтво відзначило „Листопадовий зрив" листопадовим маршем, а станиця навіть „переглянула одності та відзнаки" членства. Всі ці речі ділилися при великій співпраці зі станичним Пласт-Приятом, під проводом Анни і Кена Ілюків і батьків, що свідомо і добровільно бажають дати своїм дітям внукам чисто українське середовище, якого поза Пластом, на жаль, вже дуже мало. Бути українцями серед інтернаціоналу Канади нелегко, бути пластунами — ще тяжче, але коли бажають того батьки, то можливо!

Осередок Праці УПС під проводом пл. сен. Андрія Горняткевича відбув свої Загальні збори 20-го лютого 1998 року вечером, а керували зборами пл. сен. Мирон Стефанів, предсідник, і Юрій Котович, секретар. На ювілейний рік провід ОП перейшов у руки пл. сен. Ксені Скрипник-Бубель, осередкової, Дарія Роленд, заступниці, і Юрія Котовича, як секретаря. По сходинах д-р Сергій Плохій мав доповідь про ситуацію в Україні. До речі, під час року було кілька доповідей в ОП УПС, але сеніори допомагали в праці станиці на всіх відтинках, а не лише в адміністрації, і станицю годі собі навіть уявити без сеніорату. Наприклад, колядою за новим стилем керував пл. сен. Андрій Горняткевич (заколядовано 4,057 дол.), а за старим стилем — пл. сен. Оля Саварин (заколядовано 5,755 дол.), і дохід з коляди покриває більшу половину потрібного річного бюджету станиці. Коли б не такі, як коляда, „заробітки", то годі було б навіть думати про участь нашої станиці на річних зборах КПС в Торонті, куди оце поїхало 5 членів на чолі зі Станичним. З т. зв. пластових членських вкладок майже нічого не залишається в станичній касі — завжди пояснює скарбник пл. сен. Тарас Боцюрків. Станиця теж підтримує „побратимство" з Пластовою Станицею в Рівному на Україні, за яке відповідає пл. сен. Софія Скрипник, а на це теж треба добрих кілька сотень доларів.

В станичній книжечці „Пляни праці на...рік", яку приготовляє на комп'ютері Станичний, немає, однак, таких „рубрик" як станичний архів чи засідання різних комітетів у зв'язку з відзначенням 50-річчя станиці. А на ділі — вони працюють і забирають дуже багато часу. Пл. сен. Надя Цинцар зі своїми помічниками пл. сен. Радомиром Білашем, Орисею Родинюк і Марійкою Татчин вже місяцями упорядковують станичні архіви: книги всіх трьох уладів, однодневки й інші видання, альбоми фотографій, хроніку (самих різних дописів про едмонтонський пласт буде зо три книжки), списки всіх, які були членами станиці за останні 50 літ, що „відійшли на вічну ватру", що були виховниками, назви гуртків, таборів і т. д. В пляні бо показати бодай частину того матеріялу з нагоди святкувань 50-річчя. До речі, Комітет 50-річчя під проводом пл. сен. Люби Бойко-Бел вже мав троє сходин, а мали сходини й ряд підкомітетів: однодневки, бенкету-забави, чаю і виставки пластових мистців, виставки архіву станиці, концерту. Мали і ще не раз матимуть, бо є дуже багато різних проєктів, бо хочеться, щоб спільнота побачила, що Пласт щиро працює над вихованням молоді, а молодь, вихована в Пласті, живе повноцінним життям і зберігає українські традиції й культуру, будучи рівночасно взірцевими громадянами Канади. Англійці, французи, еспанці і португальці чейже зуміли перещепити і зберегти свою мову на американським континенті. Українців тут без порівняння менше, але чи це значить, що вони мусять безслідно зникнути, як колись могікани, та ще й під час того, коли є вільна держава Україна?

„Немає більш почесного завдання, як праця над вихованням молоді", — казав колись Аристотель, а це й є якраз те, що старалася робити наша едмонтонська станиця 50 довгих літ. Тож — шануючи минулє, з вірою в майбутнє, станиця відзначить ц. р. своє 50-річчя. Завітайте й Ви!

П. Саварин

П. Дорожинський нагороджений орденом „За заслуги"

Як повідомляють, з України надійшла вістка, що Президент України Леонід Кучма нагородив відомого політичного і громадського активіста Павла Дорожинського орденом „За заслуги" III ступеня.

П. Дорожинський проживає тепер постійно у Києві, де є редактором журналу „Самостійна Україна" і заступником редактора „Українського Слова".

Довгі роки працює вже на журналістичному полі і був членом Управи СУЖ в ЗСА, а тепер є членом Спілки Журналістів України.

Є членом Проводу ОУН, а в минулих роках був головою Студентського Товариства „Зарево", ЦеСУС і членом Пласту, куреня „Лісові Чорти". Активізуючись у пластовій організації, був головою Крайової Пластової Старшини в ЗСА, як також станичним Пластової Станиці в Ню Йорку і головою Пластової Фундації. Останньо, перед виїздом в Україну, був також головним радним Українського Народного Союзу.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК І НЮ ДЖЕРЗІ

ділиться сумною вісткою з членством та українським громадянством, що 13-го березня 1998 р. відійшов у вічність

УЛТПА

бл. п. д-р мед. ЯРОСЛАВ-ІГНАТІЙ МАКАРУШКА

видатний лікар, довголітній член УЛТПА, колишній лікар Народної Лічниці у Львові, автор „Лікарського Вісника", директор лікарні у Бібрці біля Львова, лікар таборів втікачів в Німеччині, а пізніше в м. Ню Йорку та в Евенс Міллс, Н.Й., меценат громадських установ.

Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Ділимося сумною вісткою, що у Мейплвуді, Н. Дж. 13-го березня 1998 р. відійшов на Вічну Ватру

бл. п. пл. сен. праці д-р ЯРОСЛАВ МАКАРУШКА

Лісовий Архидідько ПУЗОН

Народжений 24-го червня 1908 р. в Україні. Член Пласту від 1918 р. у Львові; зв'язковий куреня УПЮ при Торговельній Школі Товариства „Просвіти", член гуртка УСП „Імені Бою під Крутами" від 1926р., комендант УПЮ в 1927-1928 р. Член III Куреня УСП і УПС „Лісові Чорти" від 1928 р., число Реєстру 50; член булави Окружного табору УПЮ на Соколі в 1930 р. Під час німецької окупації опікувався раненими підпільниками — членами ОУН.

ПОХОРОН відбувся 16-го березня 1998 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Висловлюємо наші найщиріші співчуття дружині, дітям і внукам.

Пам'ять про нього буде завжди з усіма нами, а в Лісовій Премудрості, в Таїнствах Творця усього видимого і невидимого Він — Вічний.

III КУРІНЬ УПС і УСП „ЛІСОВІ ЧОРТИ"

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ділиться сумною вісткою з побратимами-кобзарями і українською громадою, що 30-го січня 1998 р. відійшов у вічність наш довголітній член і соліст

бл. п. ВОЛОДИМИР КУЧЕР

Протягом 40 років, св. п. Володимир Кучер ширив красу української пісні, як видатний соліст-бандурист капелі по цілому світі. Понад усе любив і був носієм української музичної культури і розповсюджував її куди міг.

Управа і члени Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка складають щирі співчуття дружині Ксені, дітям і внукам.

Хай американська земля буде йому легкою, а пам'ять про нього буде вічною!

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім.ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ділиться сумною вісткою з побратимами-кобзарями і українською громадою, що 8-го лютого 1998 р. в Дітройті відійшов у вічність

св. п. маестро ПЕТРО ПОТАПЕНКО

Покійний Петро був довголітнім членом капелі і в 1960-их роках її мистецьким провідником. Під його диригентурою капеля відбула понад 40 концертів в ЗСА і Канаді, і в тому часі концерт в Білому Домі для президента Ричарда Ніксона. Маестро Потапенко був знавцем бандури, композитором, вчителем хорового мистецтва і амбасадором української культури в діяспорі. В 1994 році в Києві вийшов збірник його композицій „Під срібний дзвін бандури", високо оцінений культурною громадськістю України.

Покійний Петро Потапенко, працівник на культурній ниві України в смутку залишив нас кобзарів-побратимів:

Сумно стало на Вкраїні
Дзвони скрізь мовчали
Тільки струни на бандурі
Сумно заридали.

Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка складає найщиріші співчуття дружині Катерині, синам Борисові і Вікторові, дочці Вірі і внукам.

Хай американська земля буде йому легкою, а пам'ять про нього буде вічною.

У безмежному горю повідомляємо, що в неділю 15-го березня 1998 р. упокоїлася в Бозі на 75-му році життя моя найдорожча МАМА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п. КСЕНЯ ГЕЛЕНА з ДАВИБІДІВ ГУСАР

ПАНАХИДА — середа 18-го березня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Ave. в Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН в четвер 19-го березня о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Виппані Rt. 10E & Jefferson Rd., Whippany, N.J., а опісля на цвинтар Gates of Heaven 225 Ridgedale Ave, East Hanover, N.J.

Залишені в жалобі:

син — ВОЛОДИМИР
сестри — АННА ХЕЖАК з родиною
— РОМАНА МИХАСЬКІВ з мужем ЮРІЄМ і родиною
брат — ЮРІЙ з дружиною МАРІЯННОЮ та родиною
родини — ДАВИБІДІВ
— ГУСАРІВ
— МАТВІЙКОВИХ та
— ХИЖАКІВ
та родини в ЗСА, Україні та Польщі.

Питання...

(Закінчення зі стор. 2)

І так чи інакше, у сучасній ситуації Україна мусить покладатися на власний силовий потенціял, на утвердження власної державности (ще заки Росія знову „стане на ноги") та забезпечення дійсної підтримки збоку інших партнерів — ближчих і дальших. В тому відношенні треба вітати заяву Президента Кучми після його поїздки до Москви (26-го лютого — 1-го березня ц. р.), в якій він сказав, що „політика інтеграції України в Европейський союз і близької та багатогранної співпраці з НАТО залишається незмінною".

Дрогобичани будуть мати 13-ий З'їзд на „Верховині"

З приємністю повідомляємо наших дорогих земляків, колишніх мешканців Дрогобиччини, землі Івана Франка, що 13-ий З'їзд відбудеться в суботу, 6-го і неділю, 7-го червня 1998 року на оселі Українського Братського Союзу „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й.

До участи в з'їзді-зустрічі запрошуємо не лише колишніх мешканців Дрогобиччини, але також сердечно запрошуємо дрогобичан, які щойно прибули з вільної України. Приїжджайте всі з родинами, будемо рад вас вітати.

Також приємно нам є повідомити всіх дрогобичан, що під час зустрічі-з'їзду буде нагода набути надзвичайно цікавий 4-ий том видання „Земля Івана Франка", що вийшло в Дрогобичі. Редактором згаданого видання був відомий суспільно-громадський діяч Дрогобиччини, науковець і поет проф. Михайло Шалата, якого і запрошено бути головним промовцем під час зустрічі. Тож їдемо всі на „Верховину", на зустріч з проф. М. Шалатою.

В справі перебування на оселі просимо вже звертатися до адміністрації „Верховини" для замовлення кімнат. Кошти перебування на оселі за два дні від особи 110 дол. і це включає: субота — обід, вечеря-бенкет — коктейл, нічліг; неділя — снідання і прощальний обід. Оплата лише за кімнату перед і по зустрічі 25 дол. від особи. Адміністрація „Верховини" просить всіх при замовленні мешкання долучити чек або грошовий переказ на суму 25 дол. Реєстрація гостей — субота год. 11-а перед полуднем. Доїзд — дорога 209 Порт Джервіс, а відтак дорога 97 на захід.

Адреса: UFA Resort Center "Verchowyna", Glen Spey, NY 12737; tel.: (914) 856–1323.

За Управу Центрального Комітету Дрогобиччини:

Степан Гавриш
голова

Роман Микита
касир

Поставлять пам'ятник І. Франкові у Відні

З приємністю повідомляємо цілу українську громаду, що амбасада України в Австрії та Австрійсько-Українське Товариство отримали дозвіл поставити пам'ятник визначному поетові та письменникові Іванові Франкові. Пам'ятник має стояти в центральному районі Відня.

Життя І. Франка було тісно пов'язане з Віднем, центром світової науки і культури. Там 1-го липня 1893 року І. Франко захистив докторську дисертацію та співпрацював з віденськими періодичними виданнями. Вже створено у Відні Громадський комітет побудови пам'ятника під проводом генерального вікарія УКЦ в Австрії о. д-ра Олександра Дзеровича. Пам'ятник буде виготовлено в Україні.

Президія Секретаріяту Світового Конґресу Українців вповні підтримує цей проєкт та звертається до українських громад усіх країн нашого поселення допомогти невеликій українській громаді у Відні здійснити її шляхетний задум.

Ваші пожертви на ту ціль просимо пересилати до нашої канцелярії на адресу: Ukrainian World Congress, 2118 A Bloor St. West, Toronto, ON M6S 1M8 з дописокою „На пам'ятник І. Франка" або безпосередньо до: Bank of Austria, Account No. 716494059 for "Dankmal fuer Iwan Franko".

Віримо, що при вашій допомозі вже невдовзі у Відні, поміж пам'ятниками світової слави людей, буде стояти пам'ятник великого сина України І. Франка.

Президія Секретаріяту СКУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
проголошує
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1998/1999

Згідно з рішенням Стипендійної Комісії у червні 1988 року

а) Стипендії будуть признані тільки для UNDERGRADUATE СТУДЕНТІВ визнаних каледжів та університетів (які студіюють для одержання свого першого ступеня бакалявра) і для ГРАДУАНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ, які будуть прийняті до каледжу чи університету в часі виплати стипендії. Студенти зі закінченим ступенем бакалявра не можуть складати подання.
б) Студент-аплікант мусить бути АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ (платить вкладку) принаймнеше ДВА РОКИ при кінці березня того року в якому вносить своє подання на стипендію.

Основи признання стипендій:
1. фінансова потреба
2. предмет студій.
3. студійні досягнення (мінімум GPA 2.0)
4. активність в українському громадському, а зокрема студентському житті.

До канцелярії УНСоюзу треба прислати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК:
31-го березня 1998 р. — виповнений, підписаний і датований ФОРМУЛЯР
1-го травня 1998 р. — всі ДОКУМЕНТИ вимінені в аплікації і ФОТОЗНІМКА.

Прохання про стипендію на 1998/99 рік треба складати на формулярах, які можна отримати, посилаючи виповнений купон:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
SCHOLARSHIP COMMITTEE
2200 Rt. 10, P.O. Box 280
Parsippany, New Jersey 07054

Please send me a scholarship application for the 1998/99 school year.

Name: ______________________________

Address: ______________________________

City: ______________ State _____ Zip Code ___________

I am a member of Branch No. ________

• РОЗШУКИ •

Пошукую **ГРИЦЯ НЕДІМУ** або **ПЕТРА ХОМИКА**. Хто знав би про них прошу зголосити на адресу: Василь Зварич, 3849 W. 55th St. Chicago, Il., 60632.
Tel.: 1(773) 735-1534

• НА ПРОДАЖ •

• ПРАЦЯ •

Пошукую жінку до опіки дитини із замешканням у Floram Park, N.J. (від понеділка до п'ятниці).
Тел.: 1(973) 301-1813

Потребуємо негайно жінку до опіки 2-ох дітей, а також до навчання української мови. Мешкання з нами біля моря. Телефонувати на число:
1(508) 274-2808

✳ FUNERAL DIRECTORS ✳